

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСРОЛ, СУРГАЛТЫН ҮНЭЛГЭЭ, МЭДЭЭЛЭЛ,
АРГА ЗҮЙН ТӨВИЙН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/229/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх
аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Б.Сэржмядаг
Утас: 261628 Цахим хаяг: serjmyadagb@audit.gov.mn
Аудитор: Н.Баттөгөлдөр
Утас: 261628 Цахим хаяг: battuguldurn@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Өлзийт экаунт аудит ХХК
Захирал: Ц.Бямбажав
Утас: 70130460 Цахим хаяг: auditulziit@gmail.com

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	7
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	14
3. Аудитын тайлан.....	15
3.1 Ерөнхий зүйл.....	15
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	16
3.4 Материаллаг байдал	16
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	16
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	17
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	18
3.8 Аудитын гол асуудал	19
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	19
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	19
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	20
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	20
4. Аудитын илрүүлэлт	21
4.1 Залруулсан алдаа	21
4.2 Төлбөрийн акт.....	21
4.3 Зөвлөмж.....	21
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	23

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ГОУХАН	Германы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Нийгэмлэг
ЗГ	Засгийн газар
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ТБОНӨХБАҮХАТ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татварын тайлан
ХХК	Хязгаарлагдмал хувьцаат компани
ХНХЯ	Хөдөлмөр нийгэм хамгааллын яам

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

“МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСРОЛ,
СУРГАЛТЫН ҮНЭЛГЭЭ, МЭДЭЭЛЭЛ,
АРГА ЗҮЙН ТӨВ”-ИЙН ДАРГА
Ц.БАТДОРЖ ТАНАА

2022.02.24 № 07/301
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний байгууллагаас цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>435,610,415.15</u>	<u>82,957,202.40</u>
33	АВЛАГА	47,241,517.03	5,087,520.68
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	2,640,006.88
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	47,012,895.43	198,458.27
335	Бусад авлага	228,621.60	2,249,055.53
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	1,787,805.53
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	228,621.60	461,250.00
34	УРЬДЧИЛГАА	328,299,600.00	-
34600	Урьдчилж гарсан зардал	328,299,600.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	60,069,298.12	77,869,681.72
354	Хангамжийн материал	60,069,298.12	77,869,681.72
35410	Бичиг хэргийн материал	6,228,392.00	3,721,500.00
35420	Аж ахуйн материал	746,360.00	85,000.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	665,380.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	52,429,166.12	74,063,181.72
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,972,492,944.68</u>	<u>2,189,869,947.05</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,972,492,944.68	2,189,869,947.05
392	Биет хөрөнгө	1,969,523,944.68	1,854,676,582.90
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,413,098,075.21	1,413,098,075.21
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(162,936,753.10)	(201,355,894.06)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	74,096,480.00	90,163,480.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(47,991,418.27)	(66,170,386.91)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	921,488,413.93	545,745,542.57
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(449,224,192.52)	(118,343,192.26)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	239,636,642.46	231,404,673.44
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,643,303.03)	(39,865,715.09)
393	Биет бус хөрөнгө	2,969,000.00	335,193,364.15
39301	Програм хангамж	3,887,500.00	337,876,881.79
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(918,500.00)	(2,683,517.64)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,408,103,359.83</u>	<u>2,272,827,149.45</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>18,101,482.22</u>	<u>273,972.36</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	18,101,482.22	273,972.36
413	Өглөг	18,101,482.22	273,972.36
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	9,670,223.62	273,972.36
4136	Бусад өглөг	8,431,258.60	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	5,250,006.00	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	3,181,252.60	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,390,001,877.61</u>	<u>2,272,553,177.09</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,390,001,877.61	2,272,553,177.09
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	8,944,100.00	8,944,100.00
51101	Өмч: - төрийн	8,944,100.00	8,944,100.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,381,057,777.61	2,162,559,077.09

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,630,093,750.29	2,381,057,777.61
51220	Тайлант үеийн үр дүн	750,964,027.38	(218,498,700.52)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	-	101,050,000.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2,408,103,359.83</u>	<u>2,272,827,149.45</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,219,531,907.09	1,663,312,798.06
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	919,793,080.79	448,010,007.76
120	Нийтлэг татварын бус орлого	919,793,080.79	448,010,007.76
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	919,793,080.79	396,564,555.04
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	128,607,519.00	277,080,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	791,185,561.79	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого /Үндсэн хөрөнгө/		119,484,055.04
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого /Бараа материал/		51,445,452.72
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,299,738,826.30	1,215,302,790.30
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	743,132,800.00	703,481,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	743,132,800.00	703,481,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	553,753,496.30	511,821,490.30
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	391,489,861.30	257,959,190.30
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	141,463,635.00	211,797,300.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	20,800,000.00	42,065,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	2,852,530.00	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,852,530.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,468,567,879.71	1,821,007,432.81
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,468,567,879.71	1,821,007,432.81
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,405,845,486.68	1,693,605,094.03
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	697,982,254.88	725,805,376.61
210101	Үндсэн цалин	617,362,965.88	530,785,704.31
210102	Нэмэгдэл	39,218,289.00	120,871,444.47
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	41,401,000.00	55,864,749.88
210104	Урамшуулал	-	18,283,477.95
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	89,650,406.27	99,198,131.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	62,379,756.07	68,262,533.08
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,113,762.55	9,819,836.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,375,170.04	5,630,870.07
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,343,792.51	1,407,717.26
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,437,925.10	14,077,174.17
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	15,722,756.97	10,472,346.31
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,497,104.24	3,056,675.25
210302	Түлш, халаалт	10,898,318.42	5,386,883.17
210303	Цэвэр, бохир ус	2,327,334.31	2,028,787.89
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	76,430,265.69	68,860,122.59
210401	Бичиг хэрэг	26,273,282.78	26,023,291.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,737,300.00	2,682,594.47
210403	Шуудан, холбоо, интернетийн төлбөр	3,966,000.00	6,082,210.00
210404	Ном, хэвлэл	37,199,198.91	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,254,484.00	3,537,790.00

210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	128,000.00
210408	Бараа материал ақталсны зардал	-	30,406,237.12
2105	Нормативт зардал	8,985,600.00	-
210502	Хоол, хүнс	8,985,600.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,120,320.00	755,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,120,320.00	755,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,819,420.00	2,536,877.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,819,420.00	2,536,877.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,412,656.00	2,886,812.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	1,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	145,500.00	180,912.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,267,156.00	1,475,500.00
210807	Газрын төлбөр	-	230,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	495,721,806.87	783,090,128.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,850,700.00	1,990,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	352,470,545.46	481,257,341.10
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	141,400,561.41	299,842,186.90
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	62,722,393.03	127,402,338.78
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	57,044,400.00	70,443,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	57,044,400.00	44,693,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	25,750,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,677,993.03	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,677,993.09	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	56,958,438.78
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	56,958,438.78
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>750,964,027.38</u>	<u>(157,694,634.75)</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	60,804,065.77
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	60,804,065.77
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(60,804,065.77)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>750,964,027.38</u>	<u>(218,498,700.52)</u>

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	8,944,100.00	-	1,630,093,750.29	1,639,037,850.29
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	8,944,100.00	-	1,630,093,750.29	1,639,037,850.29
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	750,964,027.38	750,964,027.38
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	8,944,100.00	-	2,381,057,777.67	2,390,001,877.67
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	8,944,100.00	-	2,381,057,777.67	2,390,001,877.67
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	101,050,000.00	-	101,050,000.00
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(218,498,700.52)	(218,498,700.52)
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	8,944,100.00	101,050,000.00	2,162,559,077.15	2,272,553,177.09

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>1,463,740,782.30</u>	<u>1,538,405,959.39</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	129,516,601.00	323,310,343.43
120	Нийтлэг татварын бус орлого	129,516,601.00	323,310,343.43
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	129,516,601.00	323,310,343.43
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	129,516,601.00	277,080,500.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	-	46,229,843.43
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,334,224,181.30	1,215,095,615.96
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	743,132,800.00	703,481,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	743,132,800.00	703,481,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	591,091,381.30	511,614,315.96
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	394,024,441.54	257,752,015.96
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	176,266,939.76	211,797,300.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	20,800,000.00	42,065,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,462,585,782.30</u>	<u>1,538,405,959.39</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,452,585,782.30	1,538,405,959.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,352,850,493.78	1,410,805,162.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	696,645,072.16	723,891,653.00
210101	Үндсэн цалин	462,366,299.82	512,675,167.43
210102	Нэмэгдэл	157,967,552.19	126,619,981.98
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	57,544,389.20	61,796,501.53
210104	Урамшуулал	18,766,830.95	22,800,002.06
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	87,278,044.19	99,335,620.30
210201	Тэтгэврийн даатгал	53,802,920.61	71,278,420.30
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,867,069.18	7,014,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,679,825.95	5,611,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,980,020.04	1,402,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,948,208.41	14,028,600.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	15,722,756.97	10,472,346.31
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,497,104.24	3,056,675.25
210302	Түлш, халаалт	10,898,318.42	5,386,883.17
210303	Цэвэр, бохир ус	2,327,334.31	2,028,787.89
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	64,332,055.00	28,411,260.00
210401	Бичиг хэрэг	15,838,455.00	15,479,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,737,300.00	4,470,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернетийн төлбөр	3,966,000.00	6,082,210.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	36,913,100.00	641,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,877,200.00	1,738,500.00
2105	Нормативт зардал	8,985,600.00	-
210502	Хоол, хүнс	8,985,600.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,467,700.00	755,300.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,001,200.00	755,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,819,420.00	2,536,877.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,819,420.00	2,536,877.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,708,880.00	17,114,312.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,000,000.00	1,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	145,500.00	180,912.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,063,380.00	1,475,500.00
210807	Газрын төлбөр	-	230,400.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	4,500,000.00	14,227,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	453,890,965.46	528,287,793.73
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,850,700.00	1,990,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	452,040,265.46	526,297,193.73
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	109,735,288.52	127,600,797.05
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	57,044,400.00	70,443,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	57,044,400.00	44,693,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	25,750,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	52,690,888.52	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,461,045.09	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	48,229,843.43	57,156,897.05
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		57,156,897.05
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>1,155,000.00</u>	-
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>(1,155,000.00)</u>	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,155,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,155,000.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,155,000.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,155,000.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(1,155,000.00)</u>	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	909,331,300.00	900,099,995.31	9,231,304.69
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	909,331,300.00	900,099,995.31	9,231,304.69
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	864,637,400.00	855,406,095.31	9,231,304.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	701,430,900.00	701,430,900.00	-
210101	Үндсэн цалин	460,072,200.00	506,131,594.80	(46,059,394.80)
210102	Нэмэгдэл	165,005,700.00	110,702,801.61	54,302,898.39
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	62,040,000.00	61,796,501.53	243,498.47
210104	Урамшуулал	14,313,000.00	22,800,002.06	(8,487,002.06)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	94,693,100.00	94,693,100.00	-
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,635,900.00	66,635,900.00	-
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,014,300.00	7,014,300.00	-
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,611,400.00	5,611,400.00	-
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,402,900.00	1,402,900.00	-
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,028,600.00	14,028,600.00	-
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	13,491,900.00	10,472,346.31	3,019,553.69
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,859,900.00	3,056,675.25	(196,775.25)
210302	Түлш, халаалт	6,944,200.00	5,386,883.17	1,557,316.83
210303	Цэвэр, бохир ус	3,687,800.00	2,028,787.89	1,659,012.11
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,303,200.00	25,855,260.00	1,447,940.00
210401	Бичиг хэрэг	12,779,000.00	13,123,150.00	(344,150.00)
210402	Тээвэр, шатахуун	4,145,200.00	4,470,400.00	(325,200.00)
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,617,300.00	5,882,210.00	1,735,090.00
210404	Ном, хэвлэл	184,000.00		184,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	726,000.00	641,000.00	85,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,851,700.00	1,738,500.00	113,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	816,000.00	755,300.00	60,700.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	816,000.00	755,300.00	60,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,953,100.00	2,536,877.00	416,223.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,953,100.00	2,536,877.00	416,223.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,115,100.00	17,114,312.00	4,000,788.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	220,000.00		220,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	183,500.00	180,912.00	2,588.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,241,100.00	1,475,500.00	2,765,600.00
210807	Газрын төлбөр	243,000.00	230,400.00	12,600.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	14,227,500.00	14,227,500.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,834,100.00	2,548,000.00	286,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,276,600.00	1,990,600.00	286,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	557,500.00	557,400.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	44,693,900.00	44,693,900.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	44,693,900.00	44,693,900.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	44,693,900.00	44,693,900.00	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	909,331,300.00	900,099,995.31	9,231,304.69
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	703,481,300.00	650,297,772.31	53,183,527.69
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	703,481,300.00	650,297,772.31	53,183,527.69
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	205,850,000.00	249,802,223.00	(43,952,223.00)
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	205,850,000.00	249,802,223.00	(43,952,223.00)
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	45	45	-
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	43	43	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	1	1	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		581,149,067.12
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		581,149,067.12
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		555,399,067.12
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		22,460,753.00
210101	Үндсэн цалин		6,543,572.63
210102	Нэмэгдэл		15,917,180.37
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		4,642,520.30
210201	Тэтгэврийн даатгал		4,642,520.30
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		2,556,000.00
210401	Бичиг хэрэг		2,356,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		
2105	Нормативт зардал		-
210502	Хоол, хүнс		
2107	Томилолт, зочны зардал		-
210702	Дотоод албан томилолт		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		525,739,793.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		525,739,793.82
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		25,750,000.00
	Бусад урсгал шилжүүлэг		25,750,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал		25,750,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		48,229,843.43
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		48,229,843.43
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		581,347,525.30
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		581,347,525.30
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		303,981,859.39
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		211,797,300.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		65,568,365.91
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллага худалдан авалтын гэрээний үүргийн биелэлтийг хангаж бараа материалын дансанд тавих хяналтыг сайжруулах, батлагдсан төсвийн хүрээнд төсвийг зарцуулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 1 дүгээр сарын 15-наас 2022 оны 2 дугаар сарын 15-ны хооронд Өлзийт экаунт аудит ХХК-ийн Аудитор Ч.Оюун, туслах аудитор Б.Отгонсүрэн нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг захирал Ц.Бямбажав тус тус хэрэгжүүлсэн.

Мэргэжил боловсрол, сургалт үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 24 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төв нь Олон улсад өрсөлдөхүйц үнэлгээ, мэдээлэл арга зүйн жишиг төв, салбарын багш, инженер техникийн ажилтны тасралтгүй хөгжлийг ханган, судалгаа инновацийн хөгжлийг дэмжих, сургалт үнэлгээ гэрчилгээжүүлэлтийн үндэсний мэдээллийн нэгдсэн системийг хөгжүүлэхээр зорилгоо тодорхойлсон. Үйл ажиллагааны чиглэлээ дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

1. Албан болон албан бус сургалт, амьдрах орчноос чадамж, мэргэжил эзэмшсэн төгсөгч нарын мэргэшлийн түвшинг үнэлж баталгаажуулах, гэрчилгээжүүлэх.
2. Мэргэшсэн үнэлгээч бэлтгэх, салбарын хүний нөөцийг чадавх бэхжүүлэх.
3. Мэргэжлийн боловсролын салбарын стандартыг тогтоон, судалгаа, инноваци хийх.
4. Сургалтын хэрэглэгдэхүүн, мэдээллийн сан бүрдүүлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- ЗГ-ын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай”
- ЗГ-ын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”;
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дугаар тушаалаар “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

ХНХЯ-ны Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газар, түүний дотор нь дотоод аудиторын тайланд тус байгууллагын ажлын төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийн талаар дурдсан зүйл байхгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудиторроос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасны дагуу бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн санхүүгийн тайлангийн санхүүгийн үр дүнгийн нийт зардлаар сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл их гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны жилийн санхүүгийн тайлангийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн 1,466,567.9 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 14,665.7 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн 2021 оны жилийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 135,276.1 мянган төгрөгөөр буюу 5.6 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бусад урьдчилж төлсөн зардал, хангамжийн материал, үндсэн хөрөнгө, богино хугацаат өр төлбөрийн данснууд байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

			/мянган төгрөг/
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага	47,241.5	5,087.5	(42,154.0)
Урьдчилж төлсөн төлбөр	328,299.6		(328,299.6)
Бараа материал	60,069.3	77,869.7	17,800.4
Үндсэн хөрөнгө	1,972,492.9	2,189,869.9	217,377.0
Нийт хөрөнгө	2,408,103.3	2,272,827.1	135,276.1
Өр төлбөр	18,101.4	274.0	17,827.5
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	2,390,001.9	2,272,553.1	117,448.7
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	2,408,103.3	2,272,827.1	135,276.1

Дансны үлдэгдэлд гарсан материаллаг дүнтэй дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- Авлага дансны үлдэгдэл 47,241.5 мянган төгрөг байсныг тайлант хугацаанд цуглуулсан.

- Урьдчилж гарсан тооцоо дансанд гарсан өөрчлөлт нь ХНХЯ-аас салбарын сургалт удирдлагын нэгдсэн мэдээллийн систем хөгжүүлэлт 220,000.0 мянган төгрөг, ГОУХАН-ийн санхүүжилтээр цахим сургалтын тоног төхөөрөмжийг сайжруулах ажлын урьдчилгаа төлбөр 108,199.6 мянган төгрөг нийт 328,299.6 мянган төгрөгийн ажлыг тайлант онд ашиглалтанд хүлээн авснаар буурсан.
- Бараа материалын дансны үлдэгдэл 77,869.7 мянган төгрөг болж 17,800.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 126,223.5 мянга, төсвийн хөрөнгөөр худалдан 37,377.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, акталсан 30,408.2 мянга, тайлант онд зарцуулсан 115,394.6 мянган төгрөгөөр хасагдсан.
- Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2,189,869.5 мянган төгрөг болж өөрчлөгдсөн нь худалдан авсан 638.0 мянга, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 155,191.0 мянга, дахин үнэлсэн 101,050.0 мянга, урьд оны тооцооноос 356,851.2 мянгаар нэмэгдэж, ТӨБЗГ-ын 2021 оны шийдвэрийн дагуу 448,421.2 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталж, 199,227.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг орон нутаг дахь мэргэжил сургалтын төв болон политехник коллеж, ХНХЯ-нд шилжүүлсэн.
- Санхүүгийн Тооцоолох Групп ХХК-с санхүүгийн программ хангамж 638.0 мянган төгрөгөөр худалдан авснаас биет бус хөрөнгө өссөн.
- Өр төлбөр данс өмнөх оны НДШ-н өр 6,160.0 мянга, ХХОАТ 3,510.2 мянга, цалин хөлсний өр 3,181.3 мянга, байгууллагад төлөх өр 5,250.0 мянган төгрөгийн өглөгөөр буурсан.
- Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 2,272,553.1 мянган төгрөг болж 135,276.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны алдагдлаас шалтгаалжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвийн нь 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 938,594.8 мянган төгрөгөөр тооцон урсгал зардлыг санхүүжүүлэхээр төлөвлөж төсвийн төслийг дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг 29,263.5 мянган төгрөгөөр бууруулж 909,331.3 мянган төгрөгөөр баталсан.

Үүнд: Цалин хөлс, нийгмийн даатгалын зардал 4,599.8 мянга, ашиглалтын зардал 12,989.2 мянга, томилолтын зардал 5,013.3 мянга, хангамж бараа материал 2,535.2 мянга, бусад зардалтай холбоотой 4,126.0 мянган төгрөг байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөр ийн2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 909,331.3 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 703,481.3 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс 205,850.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 650,297.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос 249,802.2 мянган төгрөг нийт 900,100.0 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 855,406.1 мянган төгрөгийг зарцуулж үлдэгдэл 56,958.4 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 205,850.0 мянган төгрөг бүрдүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 249,802.2 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж төлөвлөгөөг 17.5 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 900,100.0 мянган төгрөг буюу 99 хувьтай байгаа нь улсын төсвийн орлого буурсантай холбоотой.

Урсгал зардлын гүйцэтгэл батлагдсан төлөвлөгөөтэй харьцуулахад бүлгийн дүнгээр хэмнэлттэй харагдаж байна. Тухайлбал:

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийн дутуу зарцуулалт нь цалин хөлсний зардал 54,302.9 мянга, цэвэр бохир усны зардал 3,216.4 мянга, шуудан холбооны зардал 1,735.1 мянга, аудит баталгаажуулалт 1,000.0 мянга, мэдээллийн технологийн зардал 2,765.2 мянга, дотоод албан томилолтын зардал 416.2 мянган төгрөгөөр тус бүр дутуу гүйцэтгэлтэй.

Хүснэгт-3 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /мянган төгрөг/

Д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Код	Нэр				
1	71804	Тусгай мэргэжлийн боловсрол	909,331.3	900,100.0	9,231.3	99.0
1.1	80101	Үндсэн үйл ажиллагааны урсгал зардал	864,637.4	855,406.1	9,231.3	98.9
1.2	80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал	44,693.9	44,693.9	-	100.0

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Гадаадын төсөл хөтөлбөрөөс 303,981.8 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 211,797.3 мянга, Озоны үндэсний төв, Хөдөлмөр эрхлэлт, ур чадварыг дээшлүүлэх сан, Жолооны сургалтын багш нарыг чадавхижуулах сургалтын орлого 65,568.4 мянга, нийт 581,347.5 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ. Үүнээс: Цалин хөлсний зардал 22,460.7 мянга, нийгмийн даатгалын зардал 4,642.5 мянга, бичиг хэргийн зардалд 2,556.0 мянга, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардалд 525,739.8 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулалд 25,750.0 мянга, нийт 581,149.0 мянган төгрөгийг зарцуулж үлдэгдэл 198.5 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд болон Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны 12 сарын 30-ны өдрийн Дугаар А/473,А/221 тоот хамтарсан тушаалаар Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний эрхлэх асуудлын хүрээнд мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тогтолцоог хөгжүүлэх чиг үүргийг шилжүүлэх, хүлээлгэн өгөх ажлын хэсгийг байгуулан мэргэжлийн сургалт явуулах чиглэлийг шилжүүлэхтэй холбоотой орон тоо, бүтцийг өөрчлөхөөр хүлээгдэж байна.

Тайлант онд байгууллагын хэрэгжүүлэх хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэнд тусгагдсан 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээний хэрэгжилт 100.0 хувь, хөтөлбөр арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 99.0 хувийн биелэлттэй, 1.0 хувь буюу 9,231.3 мянган төгрөгийн зөрүүтэй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг тооцон мөнгөн хөрөнгийн орлого, зарлагын журналын гүйлгээг тулган Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 152 мэдээллээс 137 мэдээллийг хугацаанд нь, 1 мэдээ хугацаа болоогүй, 14 мэдээлэл хугацаа хоцроож байршуулжээ.

Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д “Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална” 4.1.1-д “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх” 4.1.2 “мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх” 4.1.3-д “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх” гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй, өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансанд мэдээллийг хугацаанд нь иж бүрэн байршуулах, шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөж ажиллах, Хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлэх.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

Тайлант онд 110,800.0 мянган төгрөгийн 2 удаагийн худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулж бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авсан. Үүнээс 118 нэр төрлийн 505.0 мянган төгрөгийн бараа материалын орлогыг бүртгээгүй, техникийн тодорхойлолтонд заагдаагүй 4 нэр төрлийн 312.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг илүү орлого авч бүртгэсэн нь ТБОНӨХБАҮХАТХ-ийн 49 дүгээр зүйлийн 49.2.10-т “Гэрээг дүгнэж, бараа, ажил, үйлчилгээг хүлээж авсан баримт бичиг” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Захиалагч худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахдаа гэрээний биелэлтийг дүгнэж, бараа материалыг орлого авч акт үйлдэж, чанар байдал тоо хэмжээнд хяналт тавьж хуулийн заалтуудыг мөрдөж ажиллах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөх.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 299,819.2 мянган төгрөгийн 4 албан шаардлага, 4 зөвлөмж тайлант хүргүүлснээс худалдан авах үйл ажиллагаа, өр төлбөр, үлдэх өртөггүй үндсэн хөрөнгө, дотоод хяналт, үнэт цаасны бүртгэлтэй холбоотой зөвлөмж, албан шаардлагыг 100 хувь биелүүлсэн бол тайлант онд цахим баримттай холбоотой албан шаардлагыг 99,7 хувиар, шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой албан шаардлагыг 80 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт-4 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	4	-	1	-	-	-	98.3
Зөвлөмж	4	30,450.0	1	26,585.4	1	3,864.6	93.7
Нийт дүн	8	30,450.0	2	26,585.4	1	3,864.6	-

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн шалгалтын барилга байгууламжийн газрын Г22010162571 дугаар бүхий газар эзэмших гэрчилгээ нь өмнөх эзэмшигчтэй холбоотой нийгмийн даатгалын өрийн битүүмжлэлд Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн 2016 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн 1325 дугаар шийдвэр, 1296 тоот гүйцэтгэх хуудас, 2019 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдрийн 18360331/2 дугаартай эд хөрөнгө битүүмжлэх тухай 18360331/2 дугаар тогтоолоор битүүмжлэгдсэн байгааг дараагийн аудитаар анхааран үзэх нь зүйтэй гэж үзэж байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 988,548.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 976,464.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 2,575.5 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, шилэн дансны хэрэгжилтэнд албан шаардлага, 9,509.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд 1,470.0 мянган төгрөгийн элэгдлийг бусад хөрөнгийн элэгдлийн дансанд тодруулсан;
2. Цалин хөлсний тооцооны өглөгт 176.1 мянган төгрөг илүү тайлагнасан;
3. Тайлант онд 1,352.6 мянган төгрөгийн худалдан авалтын төлбөрийн баримтыг цахим системд бүртгүүлсэн;
4. 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр ирүүлсэн 2021 оны жилийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн уялдаа тооцооллыг шалгахад 973,465.8 мянган төгрөгийн зөрүүг тус бүр залруулсан.

4.2 Төлбөрийн акт

Тайлант онд 25,750.0 мянган төгрөгийн нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллыг олгохдоо 2,575.0 мянган төгрөгийн ХХОАТ-ыг суутгаагүй нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.1-д “Ажил олгогчтой байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээнд заасны дагуу авч байгаа үндсэн цалин, нэмэгдэл хөлс, нэмэгдэл, шагнал, урамшуулал, амралтын олговор, тэтгэвэр, тэтгэмж, тэдгээртэй адилтгах бусад орлого”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4-т “Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах” гэсэн заалтууд, УСНББОУС-1 стандартын 29-ийн Б-д “Байгууллага бүх нөхцөлд УСНББОУС-д нийцүүлэн үнэн зөв толилуулж хамааралтай, найдвартай, зэрэгцүүлэхүйц ойлгомжтой мэдээллээр толилуулах үүрэгтэй” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй, толилуулга ба тодруулга, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоох.

4.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

4.3.1 Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Аж ахуйн зориулалттай 27 нэр төрлийн 1,767.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг бичиг хэргийн дансанд орлогод бүртгэж зарцуулсан.

Өгсөн зөвлөмж:

УСНББОУС-1 стандартын 29-ийн Б-д “Байгууллага бүх нөхцөлд УСНББОУС-д нийцүүлэн үнэн зөв толилуулж хамааралтай, найдвартай, зэрэгцүүлэхүйц ойлгомжтой мэдээллээр толилуулах үүрэгтэй” гэж заасны дагуу бараа материалын ангиллыг тууштай баримтлан бүртгэхийг зөвлөж байна.

4.3.2 Зардлын ангилалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тайлант онд (багаж хэрэгсэл, мэдээлэл технологийн үйлчилгээний хөлс, гэх мэт) нийт 1,56.3 мянган төгрөгийг батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу бүртгэж тайлагнаагүй байна. Энэ нь толилуулга ба тодруулга болон хэмжилт батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй ба

Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” заалтыг зөрчсөн.

Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн ангилал шинэчлэн батлах тухай Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах зааврын дагуу зориулалтаар нь зарцуулах.

4.3.3 Балансын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тайлант онд авлага дансны үлдэгдэл 5,087.5 мянган төгрөг, өглөг дансны 274.0 мянган төгрөг үлдэгдэлтэй байгаа нь эрх ба үүрэг батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д зааснаар “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өглөг үүсгэхгүй байх” заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д заасныг баримтлан авлага, өглөгөө барагдуулан, үлдэгдэлгүй ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 9 дүгээр сарын 30 - ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа зөрчлийн утга	Тогтоосон акт, албан шаардлага өгсөн зөвлөмжийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс										
							Залруулга		Акт		Албан шаардлага		Хариуцлага тооцох		Зөвлөмж		
					Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудлаар																	
1	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төв	АХГ-2022/229/Н А-СТА-ТШЗ	Үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд 1,470.0 мянган төгрөгийн элэгдлийг бусад хөрөнгийн элэгдлийн дансанд тодруулсан		1	1,470.0	1	1,470.0									
2			Цалин хөлсний тооцооны өглөгт 176.1 мянган төгрөг илүү тайлагнасан		1	176.1	1	176.1									
3			Тайлант онд 1,352.6 мянган төгрөгийн худалдан авалтын төлбөрийн баримтыг цахим системд бүртгүүлэн		1	1,352.6	1	1,352.6									
4			2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр ирүүлсэн 2021 оны жилийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн уялдаа тооцооллыг шалгахад 973,465.8 мянган төгрөгийн зөрүү үүссэн.		1	973,465.8	1	973,465.8									
5			Тайлант онд 25,750.0 мянган төгрөгийн нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллыг олгохдоо 2,575.0 мянган төгрөгийн ХХОАТ-ыг суутгагүй.	Төлбөрийн акт тогтоох.	1	2,575.0					1	2,575.0					

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ мэдээлэл арга зүйн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

6			Аж ахуйн зориулалттай 27 нэр төрлийн 1,767.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг бичиг хэргийн дансанд орлогод бүртгэж зарцуулсан.	УСНББОУС-1 стандартын 29-ийн Б-д “Байгууллага бүх нөхцөлд УСНББОУС-д нийцүүлэн үнэн зөв толилуулж хамааралтай, найдвартай, зэрэгцүүлэхүйц ойлгомжтой мэдээллээр толилуулах үүрэгтэй” гэж заасны дагуу бараа материалын ангиллыг тууштай баримтлан бүртгэхийг зөвлөж байна.	1	1,767.2									1	1,767.2
			Тайлант онд (багаж хэрэгсэл, мэдээлэл технологийн үйлчилгээний хөлс, гэх мэт) нийт 1,563.3 мянган төгрөгийг төсөвт байгууллагад мөрдөгдөх зардлын ангиллын дагуу бүртгээгүй.	Төсвийн ангилал шинэчлэн батлах тухай Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах зааврын дагуу зориулалтаар нь зарцуулах.	1	1,563.3									1	1,563.3
			Тайлант онд авлага дансны үлдэгдэл 5,087.5 мянган төгрөг, өглөг дансны 274.0 мянган төгрөг үлдэгдэлтэй	Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д заасныг баримтлан авлага, өглөгөө барагдуулан, үлдэгдэлгүй ажиллах.	1	5,361.5									1	5,361.5
Санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн					8	987,731.5	4	976,464.5	1	2,575.0					3	8,692.0
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал																
7	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төв	АХГ-2022/229/Н А-СТА-ТШЗ	Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 152 мэдээллээс 137 мэдээллийг хугацаанд нь, 1 мэдээ хугацаа болоогүй, 14	Шилэн дансанд мэдээллийг хугацаанд нь иж бүрэн байршуулах, шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөж ажиллах, Хариуцлага тооцох	1									1		1

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ мэдээлэл арга зүйн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

			мэдээлэл хугацаа хоцроож байршуулсан.	албан шаардлага хүргүүлэх.												
8			118 нэр төрлийн 505.0 мянган төгрөгийн бараа материалын орлогыг бүртгээгүй, техникийн тодорхойлолтонд заагдаагүй 4 нэр төрлийн 312.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг орлого авч бүртгээгүй нь	Захиалагч худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулах бүрдээ гэрээний биелэлтийг дүгнэж, бараа материалыг орлого авч акт үйлдэхдээ чанар байдал тоо хэмжээнд хяналт тавьж хуулийн заалтуудыг мөрдөж ажиллах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөх.	1	817.0								1	817.0	
Нийцлийн аудитын Дүн					2	817.0					1		1		1	817.0
Нийт дүн					10	988,548.5	4	976,464.5	1	2,575.0	1		1		4	8,684.0

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25

№ 37/АО/150058

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/229/НА-СТА-ТУБ

Сахилгын хариуцлага тооцуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйл, Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Өмнөх оны аудитаар өгсөн албан шаардлагыг биелээгүй тайлант онд Шилэн дансны цахим хуудсанд хуулийн дагуу байршуулах 152 мэдээллээс 137 мэдээллийг хугацаанд нь, 1 мэдээ хугацаа болоогүй, 14 мэдээлэл хугацаа хоцроон байршуулж алдаа зөрчлийг давтан гаргасан.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.3 "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.3 "Энэ хуулийн 42.1, 42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд төрийн аудитын байгууллага тухайн албан хаагчид холбогдох сахилгын шийтгэл ногдуулах талаар эрх бүхий албан тушаалтанд албан шаардлага өгөх ба эрх бүхий албан тушаалтан ямар шийдвэр гаргасан талаараа албан шаардлагад заасан хугацаанд төрийн аудитын байгууллагад хариу мэдэгдэнэ", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.2 заалтыг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн Ерөнхий нягтлан бодогч У.Энххүүд хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулж, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн дарга Ц.Батдорж-д даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ӨЛЗИЙТ ЭКАУНТ АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
Ч.ЭРДЭНЭЖАВ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2022 оны 02 дугаар сарын 25

№ 09/А0150058

Улаанбаатар хот

АХГ- 2022/229/НА-СТА-ТМЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд 25,750,000 төгрөгийн нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллыг олгохдоо 2,575,000 төгрөгийн Хувь хүний орлогын албан татварыг суутгаагүй.

Энэ нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.1 “Ажил олгогчтой байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээнд заасны дагуу авч байгаа үндсэн цалин, нэмэгдэл хөлс, нэмэгдэл, шагнал, урамшуулал, амралтын олговор, тэтгэвэр, тэтгэмж, тэдгээртэй адилтгах бусад орлого”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4 “Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах” гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.-д заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төв акт тогтоосон дүн 2,575,000 төгрөгийг Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан банканд дахь Аудитын шалгалтын орлого 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх.
2. Актын биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төв дарга Ц.Батдорж, Ерөнхий нягтлан бодогч У.Энххүү нарт хариуцуулав.

АКТ ТОГТООСОН:

АУДИТЫН ХОЕРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ӨЛЗИЙТ ЭКАУНТ АУДИТ ХХК-ИЙН
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ

Ч.ОЮУН

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264230

9019120594

"10.10.20" Илчил: KlerreglAkt120220225 Auditin 2 Газар-14.Docx

001090C55

